**Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest**

►**B**

# NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/60/EÜ,

## 27. juuni 2002,

## millega kehtestatakse erisätted sigade aafrika katku tõrjeks ja muudetakse direktiivi 92/119/EMÜ seoses Tescheni haiguse ja sigade aafrika katkuga

**(EMPs kohaldatav tekst)**

(EÜT L 192, 20.7.2002, lk 27)

Muudetud:

| | | Euroopa Liidu Teataja | | |
|---|---|---|---|---|
| | | nr | lehekülg | kuupäev |
| ►**M1** | Komisjoni otsus, 5. detsember 2006 | L 346 | 41 | 9.12.2006 |
| ►**M2** | Nõukogu Direktiiv 2006/104/EÜ, 20. november 2006 | L 363 | 352 | 20.12.2006 |
| ►**M3** | Komisjoni otsus 2007/729/EÜ, 7. november 2007 | L 294 | 26 | 13.11.2007 |

Muudetud:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| ►**A1** | Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta | L 236 | 33 | 23.9.2003 |

▼B

# NÕUKOGU DIREKTIIV 2002/60/EÜ,

## 27. juuni 2002,

## millega kehtestatakse erisätted sigade aafrika katku tõrjeks ja muudetakse direktiivi 92/119/EMÜ seoses Tescheni haiguse ja sigade aafrika katkuga

**(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 17. detsembri 1992. aasta direktiivi 92/119/EMÜ, millega seatakse sisse üldised ühenduse meetmed teatavate loomahaiguste tõrjeks ja konkreetsed meetmed seoses sigade vesikulaarhaigusega, ([1]) eriti selle artiklit 15 ja artikli 24 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

(1) Direktiivis 92/119/EMÜ sätestatud üldiste meetmete eesmärk on vältida teatavate, majanduslikult oluliste loomahaiguste edasist levikut ning eriti kontrollida nakkust levitada võivate loomade ja toodete liikumist.

(2) Rahvusvaheline episootiaamet (OIE) on Maailma Kaubandusorganisatsiooni tunnustatud tehniline referentorgan loomatervishoiu alal. OIE on koostanud majanduslikult oluliste epideemiliste loomahaiguste loetelu (A-loetelu).

(3) On vajalik ja asjakohane, et direktiivi 92/119/EMÜ kohaldataks kõikide A-loetelus sisalduvate epideemiliste haiguste suhtes, välja arvatud need, mille suhtes on juba kehtestatud erisätted ühenduse tasandil.

(4) Tescheni haigus ei sisaldu enam A-loetelus. Sellepärast on asjakohane see haigus välja jätta direktiivi 92/119/EMÜ I lisas sätestatud loetelust.

(5) Sigade aafrika katk on A-loetelus hõlmatud majanduslikult oluline haigus, mida esineb teatavatel piiratud aladel ühenduses. Sellepärast on asjakohane seada sisse ühenduse meetmed selle haiguse tõrjeks.

(6) Sigade aafrika katk tuleks hõlmata direktiivi 92/119/EMÜ I lisas sätestatud loetellu ning vastavalt kõnealuse direktiivi artiklile 15 tuleks ette näha erisätted selle haiguse tõrjeks.

(7) Tuleks vastu võtta meetmed, et kontrollida sigade ja nendest saadud toodete liikumist aladelt, mille suhtes on kehtestatud piirangud seoses sigade aafrika katku puhkemisega. Sellised meetmed peaksid olema sarnased nendele, mis on ühenduse tasandil kehtestatud muude seahaiguste nagu sigade vesikulaarhaiguse ja sigade klassikalise katku tõrjeks.

(8) Eriti tuleks sigade aafrika katku tõrje erisätete kehtestamiseks näidisena kasutada nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiivi 2001/89/EÜ ühenduse meetmete kohta sigade klassikalise katku tõrjeks. ([2]) Siiski on tarvis kohandusi, mis tulenevad ennekõike erinevustest nende kahe haiguse vahel, praegusest vaktsiininappu-

([1]) EÜT L 62, 15.3.1993, lk 69. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.
([2]) EÜT L 316, 1.12.2001, lk 5.

▼B

sest ning võimalusest, et kõnealust haigust võivad siirutada vektorid.

(9) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused, ([1])

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

*Artikkel 1*

**Reguleerimisese**

Käesolevas direktiivis sätestatakse ühenduse miinimummeetmed sigade aafrika katku tõrjeks.

Sellega jäetakse Tescheni haigus välja haiguste rühmast, mille suhtes kohaldatakse direktiivis 92/119/EMÜ sätestatud üldisi tauditõrjemeetmeid.

*Artikkel 2*

**Mõisted**

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *siga* – sigalaste sugukonda kuuluv mis tahes loom, sealhulgas uluksiga;

b) *uluksiga* – siga, keda ei peeta ega aretata majandis;

c) *majand* – liikmesriigi territooriumil asuvad põllumajanduslikud või muud pinnad, kus alaliselt või ajutiselt aretatakse või peetakse sigu. See määratlus ei hõlma tapamajasid, transpordivahendeid ega tarastatud alasid, kus peetakse uluksigu ja võidakse nendele jahti pidada; need tarastatud alad peavad olema sellise suuruse ja struktuuriga, et nende suhtes ei saa kohaldada artikli 5 lõiget 1;

d) *diagnoosimisjuhend* – artikli 18 lõikes 3 viidatud diagnoosimisjuhend;

e) *sigade aafrika katku viirusega nakatumises kahtlustatav siga* – siga või seakorjus, millel täheldatakse sigade aafrika katku võimalikule esinemisele viitavaid kliinilisi sümptomeid või surmajärgseid kahjustusi või reaktsioone diagnoosimisjuhendi kohaselt tehtud laborikatsetele;

f) sigade aafrika katku juhtum või sigade aafrika katku nakatunud siga – siga või seakorjus:

   — millel on ametlikult kinnitust leidnud sigade aafrika katku kliiniliste sümptomite või sigade aafrika katkust tingitud surmajärgsete kahjustuste esinemine või

   — millel on diagnoosimisjuhendi kohaselt tehtud laboriuuringute tulemusel ametlikult kinnitust leidnud kõnealuse taudi esinemine;

g) *sigade aafrika katku taudipunkt* – majand, kus on konstateeritud üks või mitu sigade aafrika katku juhtumit;

h) *esmane taudipunkt* – haiguskolle vastavalt määratlusele, mille annab artikli 2 punkt d nõukogu 21. detsembri 1982. aasta direktiivis 82/894/EMÜ (loomahaigustest teatamise kohta ühenduses); ([2])

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.
([2]) EÜT L 378, 31.12.1982, lk 58. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni otsusega 2000/556/EÜ (EÜT L 235, 19.9.2000, lk 27).

▼B

i) *nakkuspiirkond* – liikmesriigi piirkond, kus pärast ühe või mitme sigade aafrika katku juhtumi kinnitamist uluksigadel on vastavalt artiklile 15 või 16 rakendatud meetmeid taudi likvideerimiseks;

j) *esmane sigade aafrika katku juhtum uluksigadel* – uluksigadel konstateeritud sigade aafrika katku juhtum piirkonnas, kus ei ole rakendatud meetmeid vastavalt artiklile 15 või 16;

k) *kokkupuutes olnud majand* – majand, kuhu võib selle asukoha tõttu, inimeste, sigade või sõidukite liikumise tulemusel või muul viisil olla toodud sigade aafrika katk;

l) *omanik* – üks või mitu füüsilist või juriidilist isikut, kelle omandis on sead või kelle ülesanne on tasu eest või tasuta hoolitseda sigade eest;

m) *pädev asutus* – pädev asutus vastavalt määratlusele nõukogu direktiivi 90/425/EMÜ ([1]) artikli 2 lõikes 6;

n) *riiklik veterinaararst* – veterinaararst, kelle on määranud liikmesriigi pädev asutus;

o) *ümbertöötamine* – üks kõrge riskiteguriga materjalide töötlemisviisidest, mis on ette nähtud nõukogu direktiivi 90/667/EMÜ ([2]) artikliga 3 ja mida rakendatakse viisil, millega välditakse sigade aafrika katku levimise ohtu;

p) *surmamine* – sigade surmamine vastavalt määratlusele nõukogu direktiivi 93/119/EMÜ ([3]) artikli 2 lõikes 6;

q) *tapmine* – sigade tapmine vastavalt määratlusele nõukogu direktiivi 93/119/EMÜ artikli 2 lõikes 7;

r) *vektor* – puuk, mis kuulub liiki *Ornithodorus erraticus.*

*Artikkel 3*

**Sigade aafrika katkust teatamine**

1. Liikmesriigid tagavad, et sigade aafrika katku esinemisest või kahtlusest tuleb kohustuslikus korras ja viivitamata teatada pädevale asutusele.

2. Ilma et see piiraks olemasolevate, taudipunktidest teatamist käsitlevate ühenduse sätete kohaldamist, tuleb liikmesriigil, kelle territooriumil leiab kinnitust sigade aafrika katku esinemine:

a) teatada taudist ning anda komisjonile ja teistele liikmesriikidele I lisa kohaselt teavet:

   — sigade aafrika katku taudipunktide kohta, mis on leidnud kinnitust majandites,

   — sigade aafrika katku juhtumite kohta, mis on leidnud kinnitust tapamajas või transpordivahendis,

   — esmaste sigade aafrika katku juhtumite kohta, mis on leidnud kinnitust uluksigadel,

([1]) Nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiiv, mis käsitleb veterinaar- ja zootehnilist kontrolli teatavate elusloomade ja toodete ühendusesisesel kaubastamisel, pidades silmas siseturu väljakujundamist (EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 92/118/EMÜ (EÜT L 62, 15.3.1993, lk 49).

([2]) Nõukogu 27. novembri 1990. aasta direktiiv, millega kehtestatakse veterinaareeskirjad loomsete jäätmete kõrvaldamise, ümbertöötamise ja turustamise kohta ning haigusetekitajate vältimise kohta loomset päritolu või kalast valmistatud loomasöötades ning muudetakse direktiivi 90/425/EMÜ (EÜT L 363, 27.12.1990, lk 51). Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

([3]) Nõukogu 22. detsembri 1993. aasta direktiiv loomade kaitse kohta tapmise või surmamise ajal (EÜT L 340, 31.12.1993, lk 21).

▼B

— vastavalt artiklile 8 korraldatud epidemioloogilise küsitluse tulemuste kohta;

b) anda komisjonile ja teistele liikmesriikidele artikli 16 lõike 3 punkti a ja lõike 4 kohaselt teavet uluksigadel kinnitatud uute taudijuhtumite kohta sigade aafrika katku nakkuspiirkonnas.

*Artikkel 4*

**Meetmed majandis olevatel sigadel sigade aafrika katku kahtlustamise korral**

1. Liikmesriigid tagavad, et kui majandis on üks või mitu sigade aafrika katku viirusega nakatumises kahtlustatavat siga, käivitab pädev asutus viivitamata ametliku uurimismenetluse kõnealuse taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks diagnoosimisjuhendiga ette nähtud korras.

Kui majandit külastab riiklik veterinaararst, kontrollitakse ka registrit ning sigade identifitseerimismärgistust, millele viitavad artiklid 4 ja 5 nõukogu 27. novembri 1992. aasta direktiivis 92/102/EMÜ loomade identifitseerimise ja registreerimise kohta. ([1])

2. Kui pädev asutus otsustab, et sigade aafrika katku kahtlust majandis ei saa välistada, seab ta selle majandi ametliku järelevalve alla ning annab eelkõige korralduse, et:

a) kõik majandis olevad eri kategooriate sead tuleb loendada ning koostada juba haigestunud, surnud või tõenäoliselt nakatunud sigade loetelu iga kategooria kohta; seda loetelu ajakohastatakse, et pidada arvet taudikahtluse ajal sündinud ja surnud sigade kohta; nõudmise korral tuleb esitada selles loetelus sisalduvad andmed, mida võib iga inspekteerimise käigus kontrollida;

b) kõik majandis olevad sead tuleb panna kinni nende eluruumidesse või muusse kohta, kus saab nad isoleerida;

c) ükski siga ei tohi majandisse siseneda ega sealt väljuda. Vajaduse korral võib pädev asutus laiendada seda lahkumiskeeldu teistele loomaliikidele ning nõuda asjakohaste meetmete kohaldamist näriliste või putukate hävitamiseks;

d) ühtegi seakorjust ei tohi majandist välja viia ilma pädeva asutuse loata;

e) majandist ei tohi ilma pädeva asutuse loata välja viia sealiha, sigadest saadud tooteid, sigade spermat, munarakke ega embrüoid, loomasööta, tarberiistu, materjale ega jäätmeid, mis võivad levitada sigade aafrika katku; liha, sealihast saadud tooteid, spermat, munarakke ega embrüoid ei tohi lasta majandist välja ühendusesisesesse kaubandusse;

f) inimeste sisenemiseks majandisse või sealt lahkumiseks on vaja pädeva asutuse kirjalikku luba;

g) sõidukite sisenemiseks majandisse või sealt väljumiseks on vaja pädeva asutuse kirjalikku luba;

h) sigade pidamiseks kasutatavate ehitiste ning majandi enda sisse- ja väljapääsude juures kasutatakse asjakohased desinfitseerimisvahendeid; iga inimene, kes majandisse siseneb või sealt lahkub, järgib asjakohaseid hügieenimeetmeid, mida on vaja sigade aafrika katku viiruse leviku ohu vähendamiseks. Lisaks sellele desinfitseeritakse hoolikalt kõik transpordivahendid enne nende väljumist majandist;

i) korraldatakse epidemioloogiline küsitlus vastavalt artiklile 8.

3. Kui epidemioloogiline olukord seda nõuab, võib pädev asutus:

([1]) EÜT L 355, 5.12.1992, lk 32. Direktiiv, viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

▼B

a) kohaldada käesoleva artikli lõikes 2 osutatud majandi suhtes meetmeid, mis on ette nähtud artikli 5 lõikega 1; pädev asutus võib olukorda arvestades siiski otsustada, et piirdutakse nende meetmete kohaldamisega üksnes sigade aafrika katku viirusega nakatumises või viiruse kandmises kahtlustatavate sigade suhtes ning majandi selle osa suhtes, kus neid sigu peetakse, tingimusel et neid sigu on majutatud, peetud ja söödetud täiesti eraldi teistest majandis olevatest sigadest. Igal juhul võetakse surmamisel sigadelt vastavalt diagnoosimisjuhendile piisav arv proove, et oleks võimalik kinnitada või välistada sigade aafrika katku esinemine;

b) kehtestada lõikes 2 viidatud majandi ümber ajutise kontrollitsooni; sellesse tsooni jäävate seakasvatusmajandite suhtes kohaldatakse kõiki või mõningaid lõikes 1 või 2 osutatud meetmeid.

4. Kui lõikega 2 ette nähtud meetmed on võetud, ei lõpetata nende kohaldamist enne, kui sigade aafrika katku kahtlus on ametlikult välistatud.

*Artikkel 5*

**Meetmed majandis olevatel sigadel sigade aafrika katku kinnitamise korral**

1. Liikmesriigid tagavad, et kui sigade aafrika katku esinemine majandis on ametlikult kinnitust leidnud, annab pädev asutus lisaks artikli 4 lõikes 2 osutatud meetmetele järgmised korraldused:

a) kõik majandis olevad sead tuleb viivitamata ja ametliku järelevalve all surmata selliselt, et välistatakse igasugune sigade aafrika katku viiruse levimisoht transpordi või surmamise ajal;

b) surmamisel tuleb sigadelt vastavalt diagnoosimisjuhendile võtta piisav arv proove, et oleks võimalik kindlaks teha, mil viisil sigade aafrika katku viirus majandisse sattus ning kui pika aja jooksul enne taudist teatamist on see võinud majandis olemas olla;

c) surnud või surmatud sigade korjused tuleb ametliku järelevalve all ümber töötada;

d) alates taudi tõenäolisest majandisse sattumise ajast kuni ametlike meetmete võtmiseni tapetud sigade liha tuleb võimaluse korral üles otsida ning ametliku järelevalve all ümber töötada;

e) sperma, munarakud ja embrüod, mis on kogutud selle majandi sigadelt alates taudi tõenäolisest majandisse sattumise ajast kuni ametlike meetmete võtmiseni, tuleb üles otsida ning hävitada ametliku järelevalve all viisil, millega välditakse sigade aafrika katku viiruse levimisohtu;

f) kõik tõenäoliselt saastunud ained ja jäätmed, näiteks loomasööt, tuleb ümber töötada; kõik ühekordselt kasutatavad materjalid, mis võivad olla saastunud, eriti kui neid on kasutatud loomade surmamisel, tuleb hävitada; neid nõudeid kohaldatakse vastavalt riikliku veterinaararsti antud juhistele;

g) pärast sigade likvideerimist tuleb vastavalt artiklile 12 puhastada, vajaduse korral desinsekteerida, desinfitseerida ja töödelda sigade pidamiseks kasutatud ehitised, sigade või nende korjuste vedamiseks kasutatud sõidukid ning tõenäoliselt saastunud varustus, allapanu, sõnnik ja läga;

h) esmase taudipunkti korral tuleb sigade aafrika katku viiruse isolaadi suhtes rakendada diagnoosimisjuhendis näidatud laborimenetlust viiruse geneetilise tüübi kindlaksmääramiseks;

i) tuleb korraldada epidemioloogiline küsitlus vastavalt artiklile 8.

2. Kui kinnitatud taudipunkt on labor, loomaaed, loodusreservaat või tarastatud ala, kus sigu peetakse teaduslikul eesmärgil või eesmärkidel,

▼B

mis on seotud liikide või haruldaste loomatõugude säilitamisega, võib liikmesriik otsustada teha erandi lõike 1 punktidest a ja e, tingimusel et see ei ohusta põhilisi ühenduse huve.

Sellisest otsusest teatatakse viivitamata komisjonile.

Komisjon vaatab kõikidel juhtudel olukorra viivitamata läbi koos asjaomase liikmesriigiga ning alalises veterinaarkomitees kohe, kui selleks võimalus tekib. Vajadusel võetakse artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu meetmeid taudi leviku tõkestamiseks.

*Artikkel 6*

**Meetmed sigade aafrika katku kinnitamise korral majandites, mis koosnevad erinevatest tootmisüksustest**

1. Kui sigade aafrika katku esinemine on leidnud kinnitust majandites, mis koosnevad kahest või enamast eraldi tootmisüksusest, ning selleks, et sigade nuumamine saaks lõpule jõuda, võib pädev asutus otsustada nakatunud majandi tervete seatootmisüksuste suhtes teha erandi artikli 5 lõike 1 punkti a sätetest, tingimusel et riiklik veterinaararst on kinnitanud, et nende tootmisüksuste struktuurist, suurusest ning tootmisüksuste vahelisest kaugusest ja seal tehtavatest toimingutest tulenevalt on nendes tootmisüksustes täiesti eraldiseisvad rajatised loomade majutamiseks, pidamiseks ja söötmiseks, nii et viirusel ei ole võimalik levida ühest tootmisüksusest teise.

2. Lõikes 1 osutatud erandi kasutamise korral koostavad liikmesriigid üksikasjalikud eeskirjad selle kohaldamiseks, arvestades loomatervishoiutagatistega, mida on võimalik anda.

3. Seda erandit kasutavad liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile. Komisjon vaatab kõikidel juhtudel olukorra viivitamata läbi koos asjaomase liikmesriigiga ning alalises veterinaarkomitees kohe, kui selleks võimalus tekib. Vajadusel võetakse artikli 24 lõikes 2 viidatud korras vastu meetmeid taudi leviku tõkestamiseks.

*Artikkel 7*

**Meetmed kokkupuutes olnud majandites**

1. Majandid tunnistatakse kokkupuutes olnud majanditeks, kui riiklik veterinaararst teeb kindlaks või vastavalt artiklile 8 korraldatud epidemioloogilise küsitluse põhjal otsustab, et sigade aafrika katk võib olla sattunud kas teistest majanditest artiklis 4 või 5 osutatud majandisse või artiklis 4 või 5 osutatud majandist teistesse majanditesse.

Sellistes majandites kohaldatakse artiklit 4 seni, kui sigade aafrika katku kahtlus on ametlikult lõpetatud.

2. Pädev asutus kohaldab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kokkupuutes olnud majandite suhtes artikli 5 lõikega 1 ette nähtud meetmeid, kui epidemioloogiline olukord seda nõuab.

Sigadelt võetakse surmamisel vastavalt diagnoosimisjuhendile piisav arv proove, et oleks võimalik kinnitada või välistada sigade aafrika katku esinemine nendes majandites.

*Artikkel 8*

**Epidemioloogiline küsitlus**

Liikmesriigid tagavad, et sigade aafrika katku juhtumite kahtluse või taudipunktidega seotud epidemioloogiline küsitlus korraldatakse küsitluslehtede põhjal, mis on koostatud artiklis 21 osutatud situatsioonplaanide raames.

▼B

Selline küsitlus käsitleb vähemalt:

a) selle aja kestust, mil sigade aafrika katku viirus võis majandis olemas olla, enne kui taudist teatati või taudikahtlus tekkis;

b) sigade aafrika katku võimalikku päritolu kõnealuses majandis ning teiste selliste majandite kindlakstegemist, kus sead võivad olla nakatunud või viiruse saanud samast allikast;

c) inimeste, sõidukite, sigade, korjuste, sperma, liha või muu viirust kanda võiva materjali liikumist kõnealustesse majanditesse või nendest välja;

d) võimalust, et taudi levikut põhjustavad vektorid või uluksead.

Kui selle küsitluse tulemused annavad põhjust oletada, et sigade aafrika katk võib olla levinud majanditest või majanditesse, mis asuvad teises liikmesriigis, teatatakse sellest viivitamata komisjonile.

*Artikkel 9*

**Ohustatud tsoonide ja järelevalvetsoonide kehtestamine**

1. Kohe pärast seda, kui sigade aafrika katku diagnoos majandi sigadel on saanud ametliku kinnituse, kehtestab pädev asutus ohustatud tsooni, mille raadius on vähemalt kolm kilomeetrit taudipunkti ümber ning mis omakorda hõlmatakse järelevalvetsooni raadiusega vähemalt 10 km.

Vastavates tsoonides kohaldatakse artiklites 10 ja 11 osutatud meetmeid.

2. Tsoonide kehtestamisel peab pädev asutus arvesse võtma:

a) vastavalt artiklile 8 korraldatud epidemioloogilise küsitluse tulemusi;

b) geograafilisi olusid, eriti looduslikke või kunstlikke piire;

c) majandite asukohta ja omavahelist lähedust;

d) sigade liikumise ja sigadega kauplemise tavasid ning kasutada olevaid tapamaju ja rajatisi korjuste ümbertöötamiseks;

e) sigade liikumise järelevalveks kõnealustes tsoonides kasutada olevaid vahendeid ja personali, eriti kui surmatavad sead tuleb nende päritolumajandist välja viia.

3. Kui tsoon hõlmab mitme liikmesriigi territooriumi osi, teevad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused koostööd kõnealuse tsooni kehtestamisel.

4. Pädev asutus võtab kõik vajalikud meetmed, sealhulgas nähtavasse kohta paigutatud märgid ja hoiatused ning meediavahendite, nagu näiteks pressi või televisiooni kasutamine tagamaks, et kõik inimesed ohustatud tsoonis ja järelevalvetsoonis on täiesti teadlikud vastavalt artiklitele 10 ja 11 kehtestatud piirangutest, ning võtab tarvitusele abinõud, mida ta peab asjakohaseks, et tagada nende meetmete nõuetekohane täitmine.

*Artikkel 10*

**Meetmed kehtestatud ohustatud tsoonis**

1. Liikmesriigid tagavad, et ohustatud tsoonis kohaldatakse järgmisi meetmeid:

a) niipea kui võimalik, korraldatakse kõikide majandite loendus; pärast ohustatud tsooni kehtestamist külastab riiklik veterinaararst enne seitsme päeva möödumist neid majandeid ning vaatab sead kliiniliselt läbi ning kontrollib registrit ja sigade identifitseerimismärgistust, millele on osutatud direktiivi 92/102/EMÜ artiklites 4 ja 5;

▼B

b) keelatakse sigade liikumine ja transport üldkasutatavatel ja erateedel, välja arvatud vajaduse korral majandeid teenindavad teed, kui pädev asutus ei ole heaks kiitnud punktis f osutatud liikumist. Seda keeldu ei ole vaja kohaldada sigade mahalaadimiseta ega peatusteta transiitveo suhtes maanteel või raudteel. Peale selle võidakse artikli 24 lõikes 2 viidatud korras teha erand tapasigade suhtes, keda tuuakse väljastpoolt ohustatud tsooni selles tsoonis asuvasse tapamajja koheseks tapmiseks;

c) veoautod ning muud sõidukid ja varustus, mida kasutatakse sigade või muude elusloomade või saastuda võinud materjalide (nt korjused, loomasööt, sõnnik, läga vms) vedamiseks, puhastatakse, desinfitseeritakse ja vajadusel desinsekteeritakse ning töödeldakse võimalikult peatselt pärast saastumist, vastavalt artiklile 12. Ükski sigade vedamiseks kasutatud veoauto ega sõiduk ei tohi kõnealusest tsoonist lahkuda enne, kui see on puhastatud ja desinfitseeritud, mille järel pädev asutus on seda kontrollinud ning andnud vastava loa;

d) ükski muu koduloom ei tohi majandisse siseneda ega sealt väljuda ilma pädeva asutuse loata;

e) kõikidest majandis olevatest surnud või haigetest sigadest teatatakse viivitamata pädevale asutusele, kes korraldab asjakohase uurimise diagnoosimisjuhendiga ette nähtud korras;

f) sigu ei tohi majandist, kus neid peetakse, välja viia vähemalt 40 päeva jooksul pärast seda, kui on lõpetatud nakatunud majandite esialgne puhastamine ja desinfitseerimine ning vajaduse korral desinsekteerimine. Pärast 40 päeva möödumist võib pädev asutus lõikes 3 sätestatud tingimustel lubada transportida sigu kõnealusest majandist:

— koheseks tapmiseks otse pädeva asutuse määratud tapamajja, mis eelistatavalt asub ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis,

— otse töötlemisettevõttesse või sobivasse kohta, kus sead viivitamata surmatakse ning nende korjused töötatakse ümber ametliku järelevalve all, või

— erandlikel asjaoludel otse teistele ohustatud tsoonis asuvatele pindadele. Sellele sättele tuginevad liikmesriigid teatavad sellest alalises veterinaarkomitees viivitamata komisjonile;

g) sigade spermat, munarakke ega embrüoid ei viida välja ohustatud tsoonis asuvatest majanditest;

h) iga seakasvatusmajandisse sisenev või sealt väljuv inimene järgib asjakohaseid hügieenimeetmeid sigade aafrika katku viiruse levimisohu vähendamiseks.

2. Kui lõikega 1 ette nähtud keeldusid kohaldatakse uute taudipunktide tekkimise tõttu kauem kui 40 päeva ning selle tulemusel tekivad loomade heaoluga seotud või muud probleemid sigade pidamisel, võib pädev asutus omaniku põhjendatud taotluse korral ja vastavalt lõikes 3 sätestatud tingimustele lubada transportida sigu ohustatud tsoonis asuvast majandist:

a) koheseks tapmiseks otse pädeva asutuse määratud tapamajja, mis eelistatavalt asub ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis;

b) otse töötlemisettevõttesse või sobivasse kohta, kus sead viivitamata surmatakse ning nende korjused töötatakse ümber ametliku järelevalve all või

c) erandlikel asjaoludel otse teistele ohustatud tsoonis asuvatele pindadele. Sellele sättele tuginevad liikmesriigid teatavad sellest alalises veterinaarkomitees viivitamata komisjonile.

3. Kui on viidatud käesolevale lõikele, võib pädev asutus lubada sigade väljaviimist asjaomasest majandist tingimusel, et:

a) riiklik veterinaararst on majandis olevad sead, eriti äraviidavad sead kliiniliselt läbi vaadanud, sealhulgas mõõtnud proportsionaalse arvu

▼B

sigade kehatemperatuuri vastavalt diagnoosimisjuhendile ning kontrollinud registrit ja sigade identifitseerimismärgistust, millele on osutatud direktiivi 92/102/EMÜ artiklites 4 ja 5;

b) punktis a osutatud kontrolli ja läbivaatuse käigus ei ole ilmnenud mingisuguseid märke sigade aafrika katkust ning direktiivi 92/102/EMÜ on täidetud;

c) sigu veetakse sõidukites, mille on pitseerinud pädev asutus;

d) sigade vedamisel kasutatav sõiduk ja varustus puhastatakse ja desinfitseeritakse kohe pärast vedamist, järgides artiklis 12 osutatud sätteid;

e) kui sead tuleb tappa või surmata, võetakse sigadelt vastavalt diagnoosimisjuhendile piisav arv proove, et oleks võimalik kinnitada või välistada sigade aafrika katku esinemine nendes majandites;

f) kui sigu veetakse tapamajja:

— teatatakse selle tapamaja eest vastutavale pädevale asutusele kavatsusest saata sellesse tapamajja sigu ning vastuvõttev pädev asutus teatab saatvale pädevale asutusele nende kohalejõudmisest,

— hoitakse ja tapetakse tapamajja jõudnud sigu teistest sigadest eraldi,

— võtab pädev asutus määratud tapamajas tehtava tapaeelse ja -järgse kontrolli ajal arvesse kõiki märke, mis võivad viidata sigade aafrika katku esinemisele,

— kas töötatakse nendelt sigadelt saadud värske liha ümber või märgistatakse see erimärgistusega, millele osutab artikkel 5a nõukogu 12. detsembri 1972. aasta direktiivis 72/461/EMÜ (ühendusesisest värske liha kaubastamist mõjutavate tervishoiuprobleemide kohta) [1] ning töötatakse ümber eraldi vastavalt eeskirjadele, mida näeb ette artikli 4 lõike 1 punkti a alapunkt i nõukogu 22. jaanuari 1980. aasta direktiivis 80/215/EMÜ (ühendusesisest lihatoodetega kauplemist mõjutavate loomatervishoiu probleemide kohta). [2] Seda tuleb teha ettevõttes, mille on määranud pädev asutus. Liha tuleb saata sellesse ettevõttesse tingimusel, et kõnealune partii pitseeritakse enne ärasaatmist ning see jääb pitseerituks kogu transpordi kestel.

4. Neid meetmeid kohaldatakse ohustatud tsoonis vähemalt seni, kui:

a) nakatunud majandid on puhastatud, desinfitseeritud ja vajaduse korral desinsekteeritud;

b) kõikides majandites olevad sead on vastavalt diagnoosimisjuhendile läbinud kliinilise ja laboratoorse uuringu, mille eesmärk on tuvastada sigade aafrika katku võimalik esinemine.

Punktis b osutatud uuringuid ei tehta enne 45 päeva möödumist sellest, kui nakatunud majandites on lõpetatud esialgne puhastamine, desinfitseerimine ja vajaduse korral desinsekteerimine.

5. Erandina lõike 1 punktist f ning lõigetest 2 ja 4, võidakse neis ette nähtud 40- ja 45päevaseid tähtaegu siiski lühendada 30 päevale, kui liikmesriik on vastavalt diagnoosimisjuhendile rakendanud intensiivse proovivõtu- ja uuringuprogrammi, mis võimaldab välistada sigade aafrika katku esinemise kõnealuses majandis.

---

[1] EÜT L 302, 31.12.1972, lk 24 (eriväljaande I seeria (1972) lk 3). Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

[2] EÜT L 47, 21.2.1980, lk 4. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

▼B

*Artikkel 11*

**Meetmed kehtestatud järelevalvetsoonis**

1. Liikmesriigid tagavad, et järelevalvetsoonis kohaldatakse järgmisi meetmeid:

a) korraldatakse kõikide seakasvatusmajandite loendus;

b) keelatakse sigade liikumine ja transport üldkasutatavatel ja erateedel, välja arvatud vajaduse korral majandeid teenindavad teed, kui pädev asutus ei ole heaks kiitnud punktis f osutatud liikumist. Seda keeldu ei ole vaja kohaldada sigade mahalaadimiseta ega peatusteta transiitveo suhtes maanteel või raudteel ega väljastpoolt järelevalvetsooni toodavate tapasigade suhtes, mis on teel kõnealuses tsoonis asuvasse tapamajja koheseks tapmiseks;

c) veoautod ning muud sõidukid ja varustus, mida kasutatakse sigade või muude elusloomade või saastuda võinud materjalide (nt korjused, loomasööt, sõnnik, läga vms) vedamiseks, puhastatakse, desinfitseeritakse, vajadusel desinsekteeritakse ning töödeldakse võimalikult peatselt pärast saastumist, vastavalt artiklile 12. Ükski sigade vedamiseks kasutatud veoauto ega sõiduk ei tohi kõnealusest tsoonist lahkuda enne, kui see on puhastatud ja desinfitseeritud;

d) kõnealuse tsooni kehtestamist alates seitsme päeva jooksul ei tohi ükski muu koduloom ühessegi majandisse siseneda ega sealt väljuda ilma pädeva asutuse loata;

e) kõikidest majandis olevatest surnud või haigetest sigadest teatatakse viivitamata pädevale asutusele, kes korraldab asjakohase uurimise diagnoosimisjuhendiga ette nähtud korras;

f) sigu ei tohi majandist, kus neid peetakse, välja viia vähemalt 30 päeva jooksul pärast seda, kui on lõpetatud nakatunud majandite esialgne puhastamine, desinfitseerimine ja vajaduse korral desinsekteerimine. Pärast 30 päeva möödumist võib pädev asutus artikli 10 lõikes 3 sätestatud tingimustel lubada transportida sigu kõnealusest majandist:

   — koheseks tapmiseks otse pädeva asutuse määratud tapamajja, mis eelistatavalt asub ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis,

   — otse töötlemisettevõttesse või sobivasse kohta, kus sead viivitamata surmatakse ning nende korjused töötatakse ümber ametliku järelevalve all või

   — erandlikel asjaoludel otse teistele ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis asuvatele pindadele. Sellele sättele tuginevad liikmesriigid teatavad sellest alalises veterinaarkomitees viivitamata komisjonile.

   Kui sigu tuleb liikmesriigi asjakohaselt põhjendatud taotlusel transportida tapamajja, võidakse siiski artikli 24 lõikes 2 viidatud korras lubada erandeid artikli 10 lõike 3 punktist e ja punkti f neljandast taandest, eriti seoses nende sigade liha märgistamisega ja selle liha edaspidise kasutamisega ning töödeldud toodete sihtkohaga;

g) sigade spermat, munarakke ega embrüoid ei viida välja järelevalvetsoonis asuvatest majanditest;

h) iga seakasvatusmajandisse sisenev või sealt väljuv inimene järgib asjakohaseid hügieenimeetmeid sigade aafrika katku viiruse levimisohu vähendamiseks.

2. Kui lõikega 1 ette nähtud keeldusid kohaldatakse uute taudipunktide tekkimise tõttu kauem kui 40 päeva ning selle tulemusel tekivad loomade heaoluga seotud või muud probleemid sigade pidamisel, võib pädev asutus omaniku põhjendatud taotluse korral ja vastavalt artikli 10 lõikes 3 sätestatud tingimustele lubada transportida sigu järelevalvetsoonis asuvast majandist:

▼B

a) koheseks tapmiseks otse pädeva asutuse määratud tapamajja, mis eelistatavalt asub ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis;

b) otse töötlemisettevõttesse või sobivasse kohta, kus sead viivitamata surmatakse ning nende korjused töötatakse ümber ametliku järelevalve all; või

c) erandlikel asjaoludel otse teistele ohustatud tsoonis või järelevalvetsoonis asuvatele pindadele. Sellele sättele tuginevad liikmesriigid teatavad sellest alalises veterinaarkomitees viivitamata komisjonile.

3. Neid meetmeid kohaldatakse järelevalvetsoonis vähemalt seni, kui:

a) nakatunud majandid on puhastatud, desinfitseeritud ja vajaduse korral desinsekteeritud;

b) kõikides majandites olevad sead on vastavalt diagnoosimisjuhendile läbinud kliinilise ja vajaduse korral laboratoorse uuringu, mille eesmärk on tuvastada sigade aafrika katku võimalik esinemine.

Punktis b osutatud uuringuid ei tehta enne 40 päeva möödumist sellest, kui nakatunud majandites on lõpetatud esialgne puhastamine, desinfitseerimine ja vajaduse korral desinsekteerimine.

4. Erandina lõike 1 punktist f ning lõigetest 2 ja 3, võidakse lõike 1 punktiga f ette nähtud 30päevaseid tähtaegu ning lõigetega 2 ja 3 ette nähtud 40päevaseid tähtaegu siiski lühendada vastavalt 21, 30 ja 20 päevale, kui liikmesriik on vastavalt diagnoosimisjuhendile rakendanud intensiivse proovivõtu- ja uuringuprogrammi, mis võimaldab välistada sigade aafrika katku esinemise kõnealuses majandis.

*Artikkel 12*

**Puhastamine, desinfitseerimine ja töötlemine insektitsiididega**

Liikmesriigid tagavad, et:

a) kasutatavad desinfitseerimisvahendid ja insektitsiidid ning nende kontsentratsioonid on pädeva asutuse poolt ametlikult heaks kiidetud;

b) puhastus- ja desinfitseerimistoiminguid ning vajaduse korral desinsekteerimistoiminguid tehakse ametliku järelevalve all vastavalt:

— riikliku veterinaararsti antud juhistele ja

— II lisas sätestatud põhimõtetele ja korrale.

*Artikkel 13*

**Taudipunktideks olnud seakasvatusmajandite taasasustamine**

1. Artiklis 5 osutatud majanditesse ei tooda uusi sigu enne vähemalt 40 päeva möödumist sellest, kui kõnealuses majandis on lõpetatud puhastus-, desinfitseerimis- ja vajaduse korral desinsekteerimistoimingud vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2–5.

2. Uute sigade toomisel võetakse arvesse asjaomase majandi loomapidamise laadi ning järgitakse ühte menetlustest, mis on sätestatud lõigetes 3 ja 4.

3. Selliste majandite puhul, kus taudi esinemine ei olnud seotud vektoritega, kohaldatakse järgmist menetlust:

a) uute sigade toomist vabaõhu-seakasvatusmajanditesse alustatakse kontrollsigade toomisega, kelle uurimisel sigade aafrika katku viiruse antikehade suhtes on saadud negatiivne tulemus või kes tuuakse majanditest, mille suhtes ei ole kehtestatud piiranguid seoses sigade aafrika katkuga. Kontrollsead paigutatakse vastavalt pädeva asutuse seatud nõuetele majandi igasse osasse ning 45 päeva möödudes võetakse neilt proovid ja neid uuritakse antikehade suhtes vastavalt

▼B

diagnoosimisjuhendile. Ükski siga ei tohi majandist väljuda enne, kui on olemas seroloogilise uuringu negatiivsed tulemused; kui ühelgi seal ei ole tekkinud sigade aafrika katku viiruse antikehasid, võidakse alustada täielikku taasasustamist;

b) kõikide teiste seakasvatusvormide puhul tuuakse uued sead kas vastavalt punktiga a ette nähtud meetmetele või täieliku taasasustamise teel, tingimusel et:

— kõik sead tuuakse majandisse 20 päeva jooksul sellistest majanditest, mille suhtes ei ole kehtestatud piiranguid seoses sigade aafrika katkuga,

— taasmoodustatava karja sigu kontrollitakse seroloogiliselt vastavalt diagnoosimisjuhendile. Selle kontrolli jaoks ei võeta proove enne 45 päeva möödumist viimaste sigade kohalejõudmisest,

— ükski siga ei tohi majandist väljuda enne, kui on olemas seroloogilise uuringu negatiivsed tulemused.

4. Sellistesse majanditesse, kus kõnealuse taudi esinemine oli seotud vektoritega, ei tohi tuua uusi sigu vähemalt kuue aasta jooksul, välja arvatud juhul, kui:

a) ametliku järelevalve all on edukalt läbi viidud eritoimingud vektori likvideerimiseks kõnealustelt pindadelt ning kohtadest, kus hakatakse sigu pidama või kus sead võivad vektoriga kokku puutuda või

b) on olnud võimalik tõestada, et vektori püsimises ei ole enam märkimisväärset sigade aafrika katku siirutamise ohtu.

Seejärel kohaldatakse lõike 3 punktis a sätestatud meetmeid.

Lisaks nendele meetmetele ei tohi siiski ükski siga väljuda kõnealusest majandist pärast selle täielikku taasasustamist, enne kui majandis olevatelt sigadelt pärast täielikku taasasustamist vähemalt 60 päeva möödudes kogutud proovid on vastavalt diagnoosimisjuhendile läbinud täiendava seroloogilise uuringu sigade aafrika katku suhtes negatiivsete tulemustega.

5. Kui taudi esinemine ei olnud seotud vektoritega ning puhastus- ja desinfitseerimistoimingute lõpetamisest majandis on möödunud rohkem kui kuus kuud, võib pädev asutus lubada erandeid lõikest 3, võttes arvesse epidemioloogilist olukorda.

6. Artiklis 5 kirjeldatud majandite taasasustamiseks muude koduloomadega peale sigade on vaja pädeva asutuse luba; pädev asutus peab arvesse võtma nakkuse levitamise ohtu ning vektorite allesjäämise ohtu, mida selline taasasustamine võib põhjustada.

*Artikkel 14*

**Meetmed tapamajas või transpordivahendis olevatel sigadel sigade aafrika katku esinemise kahtluse ja kinnituse korral**

1. Liikmesriigid tagavad, et kui tapamajas või transpordivahendis kahtlustatakse sigade aafrika katku esinemist, käivitab pädev asutus viivitamata ametliku uurimismenetluse kõnealuse taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks diagnoosimisjuhendiga ette nähtud korras.

2. Kui tapamajas või transpordivahendis tehakse kindlaks sigade aafrika katku juhtum, tagab pädev asutus, et:

a) kõik kõnealuses tapamajas või transpordivahendis olevad taudile vastuvõtlikud loomad surmatakse viivitamata;

b) nakatuda või nakkust kanda võinud loomade korjused, rups ja loomsed jäätmed töötatakse ümber ametliku järelevalve all;

▼B

c) ehitised ja seadmed, sealhulgas sõidukid puhastatakse, desinfitseeritakse ja vajaduse korral desinsekteeritakse vastavalt artiklile 12 riikliku veterinaararsti järelevalve all;

d) korraldatakse epidemioloogiline küsitlus vastavalt artiklile 8 *mutatis mutandis*;

e) sigade aafrika katku viiruse isolaadi suhtes rakendatakse diagnoosimisjuhendiga ette nähtud laborimenetlust, et määrata kindlaks viiruse geneetiline tüüp;

f) selles majandis, kust nakatunud sead või korjused toodi, ning teistes kokkupuutes olnud majandites kohaldatakse artiklis 7 osutatud meetmeid. Kui epidemioloogilisest küsitlusest ei ilmne teisiti, kohaldatakse nakatunud sigade või korjuste päritolumajandis artikli 5 lõikes 1 sätestatud meetmeid;

g) tapmiseks või vedamiseks ei tohi tuua ühtegi uut looma enne vähemalt 24 tunni möödumist sellest, kui on lõpetatud puhastus- ja desinfitseerimistoimingud ning vajaduse korral desinsekteerimistoimingud vastavalt artiklile 12.

*Artikkel 15*

**Meetmed sigade aafrika katku esinemise kahtluse või kinnituse korral uluksigadel**

1. Kui liikmesriigi pädeval asutusel on teave selle kohta, et uluksigu kahtlustatakse nakatumises, võtab ta viivitamata kõik asjakohased meetmed taudi esinemise kinnitamiseks või välistamiseks, andes teavet sigade omanikele ja jahipidajatele ning kontrollides, sealhulgas laboratoorselt uurides kõiki mahalastud või surnuna leitud uluksigu.

2. Niipea kui esmane sigade aafrika katku juhtum uluksigadel on saanud kinnituse, astub liikmesriigi pädev asutus taudi leviku piiramiseks viivitamata järgmised sammud:

a) moodustab eksperdirühma, millesse kuuluvad veterinaararstid, jahipidajad, metsloomadega tegelevad bioloogid ja epidemioloogid. Eksperdirühm abistab pädevat asutust:

   — epidemioloogilise olukorra uurimisel ja nakkuspiirkonna määratlemisel vastavalt artikli 16 lõike 3 punktile b,

   — asjakohaste meetmete määramisel, mida tuleb nakkuspiirkonnas kohaldada lisaks punktides b ja c osutatutele; need meetmed võivad hõlmata jahipidamise peatamist ning uluksigade söötmise keeldu,

   — koostab taudi likvideerimise kava, mis esitatakse komisjonile vastavalt artiklile 16,

   — kontrollib nakkuspiirkonnas sigade aafrika katku likvideerimiseks vastu võetud meetmete tõhusust;

b) seab määratletud nakkuspiirkonnas asuvad seakasvatusmajandid viivitamata ametliku järelevalve alla ning eriti annab korraldused, et:

   — kõikides majandites olevad kõikide kategooriate sead tuleb ametlikult loendada; omanik peab loenduse tulemusi ajakohastama. Nõudmise korral tuleb esitada loenduse tulemusel saadud andmed, mida võib iga inspekteerimise käigus kontrollida. Vabaõhu-seakasvatusmajandite puhul võidakse esimene loendus siiski teha hinnanguliselt,

   — kõiki majandis olevaid sigu tuleb hoida nende eluruumides või muus kohas, kus saab nad uluksigadest isoleerida. Uluksead ei tohi kokku puutuda materjaliga, millega võivad hiljem kokku puutuda majandis olevad sead,

▼B

— ükski siga ei tohi majandisse siseneda ega sealt väljuda, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on seda lubanud, arvestades epidemioloogilist olukorda,

— sigade pidamiseks kasutatavate ehitiste ning majandi enda sisse- ja väljapääsude juures tuleb kasutada asjakohaseid desinfitseerimisvahendeid ja vajaduse korral desinsekteerimisvahendeid,

— kõik uluksigadega kokku puutuvad inimesed peavad kinni pidama asjakohastest hügieenimeetmetest, et vähendada sigade aafrika katku levimisohtu,

— kõiki majandis olevaid surnud või haigeid sigu, millel on sigade aafrika katku sümptomid, tuleb uurida sigade aafrika katku suhtes,

— seakasvatusmajandisse ei tohi tuua ühegi mahalastud või surnuna leitud uluksea osa ega materjali või seadmeid, mis võivad olla saastunud sigade aafrika katku viirusega,

— sigu, nende spermat, embrüoid ega munarakke ei tohi viia nakkuspiirkonnast välja ühendusesiseseseks kaubastamiseks;

c) korraldab nii, et määratletud nakkuspiirkonnas maha lastud või surnuna leitud uluksigu inspekteerib riiklik veterinaararst ning neid uuritakse sigade aafrika katku suhtes vastavalt diagnoosimisjuhendile. Kõigi positiivsete tulemustega loomade korjused töötatakse ümber ametliku järelevalve all. Kui selle uuringu tulemused on sigade aafrika katku suhtes negatiivsed, kohaldavad liikmesriigid meetmeid, mille sätestab artikli 11 lõige 2 nõukogu 16. juuni 1992. aasta direktiivis 92/45/EMÜ metsulukite tapmise ja metsulukiliha turustamisega seotud terviseohutus- ja loomatervishoiuprobleemide kohta. ([1]) Inimtoiduks mitte ette nähtud loomaosad töötatakse ümber ametliku järelevalve all;

d) tagab, et sigade aafrika katku viiruse isolaadi suhtes rakendatakse diagnoosimisjuhendis näidatud laborimenetlust viiruse geneetilise tüübi kindlaksmääramiseks.

3. Kui sigade aafrika katku juhtum esineb uluksigadel liikmesriigi piirkonnas, mis on teise liikmesriigi territooriumi lähedal, teevad asjaomased liikmesriigid koostööd tauditõrjemeetmete kehtestamisel.

*Artikkel 16*

**Kavad sigade aafrika katku likvideerimiseks uluksigade populatsiooni hulgas**

1. Alates sellest, kui on kinnitust saanud esmane sigade aafrika katku juhtum uluksigadel, esitavad liikmesriigid komisjonile 90 päeva jooksul kirjaliku kava, mis käsitleb määratletud nakkuspiirkonnas taudi likvideerimiseks võetud meetmeid ning selles piirkonnas asuvate majandite suhtes kohaldatavaid meetmeid, ilma et see piiraks artiklis 15 sätestatud meetmete kohaldamist.

Komisjon vaatab kava läbi, et otsustada, kas see võimaldab saavutada soovitud eesmärke. Kõnealune kava, mida on vajaduse korral muudetud, kiidetakse heaks artikli 24 lõikes 2 viidatud korras.

Pärast seda võidakse kava muuta või täiendada, et võtta arvesse olukorra muutusi.

Kui need muudatused käsitlevad nakkuspiirkonna ümbermääratlemist, tagavad liikmesriigid, et komisjonile ja teistele liikmesriikidele teatatakse nendest muudatustest viivitamata.

([1]) EÜT L 268, 14.9.1992, lk 35. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 97/79/EÜ (EÜT L 24, 30.1.1998, lk 31).

▼B

Kui muudatused käsitlevad kava muid sätteid, esitavad liikmesriigid muudetud kava komisjonile läbivaatamiseks ja heakskiitmiseks artikli 24 lõikes 2 viidatud korras.

2. Pärast lõikes 1 osutatud kavaga ette nähtud meetmete heakskiitmist asendavad need meetmed artikliga 15 ette nähtud esialgsed meetmed kuupäeval, mis otsustatakse heakskiitu andes.

3. Lõikes 1 osutatud kava sisaldab teavet, mis käsitleb:

a) vastavalt artiklile 15 korraldatud epidemioloogiliste uuringute ja kontrolli tulemusi ning taudi geograafilist levimust;

b) asjaomase liikmesriigi territooriumil määratletud nakkuspiirkonda. Nakkuspiirkonna määratlemisel võtab pädev asutus arvesse:

   — epidemioloogiliste uuringute tulemusi ja taudi geograafilist levimust,

   — selles piirkonnas olevat uluksigade populatsiooni,

   — uluksigade liikumise suhtes oluliste looduslike või kunstlike takistuste olemasolu;

c) tiheda koostöö korraldamist bioloogide, jahipidajate, jahiorganisatsioonide, looduskaitseteenistuste ning (loomatervishoiu ja terviseohutuse) veterinaarteenistuste vahel;

d) teabekampaaniat, mis tuleb korraldada parandamaks jahipidajate teadlikkust meetmetest, mida nad peavad likvideerimisprogrammi raames võtma;

e) konkreetseid jõupingutusi, mis on tehtud uluksigade populatsiooni nakatumise ulatuse kindlakstegemiseks, uurides jahipidajate poolt maha lastud ja surnuna leitud uluksigu ning tehes laboriuuringuid, sealhulgas loomade vanuse järgi kategoriseeritud epidemioloogilisi uuringuid;

f) nõudeid, mida jahipidajad peavad täitma taudi leviku vältimiseks;

g) surnuna leitud või mahalastud uluksigade likvideerimise menetlust, mis seisneb:

   — ümbertöötamises ametliku järelevalve all või

   — inspekteerimises riikliku veterinaararsti poolt ning laboriuuringutes vastavalt diagnoosimisjuhendile. Kõigi positiivsete tulemustega loomade korjused töötatakse ümber ametliku järelevalve all. Kui selle uuringu tulemused on sigade aafrika katku suhtes negatiivsed, kohaldavad liikmesriigid direktiivi 92/45/EMÜ artikli 11 lõikes 2 sätestatud meetmeid. Inimtoiduks mitte ette nähtud loomaosad töötatakse ümber ametliku järelevalve all;

h) iga mahalastud või surnuna leitud uluksea suhtes tehtud epidemioloogilist küsitlust. See küsitlus peab hõlmama küsitluslehe täitmist, mille abil saadakse järgmist teavet:

   — geograafiline ala, kus loom surnuna leiti või maha lasti,

   — looma surnuna leidmise või mahalaskmise kuupäev,

   — looma leidnud või maha lasknud isik,

   — sea vanus ja sugu,

   — mahalaskmise korral: sümptomid enne mahalaskmist,

   — surnuna leidmise korral: korjuse seisund,

   — laboritulemused;

i) järelevalveprogramme ja profülaktikameetmeid, mida kohaldatakse määratletud nakkuspiirkonnas ja vajaduse korral selle ümbruses asuvate majandite suhtes, sealhulgas loomade transpordi ja liikumise

▼B

suhtes selles piirkonnas, sellest piirkonnast välja ja sellesse piirkonda; need meetmed hõlmavad vähemalt keeldu viia sigu, nende spermat, embrüoid või munarakke nakkuspiirkonnast välja ühendusesiseseks kaubastamiseks;

j) muid kriteeriume, millest lähtutakse võetud meetmete kohaldamise lõpetamisel;

k) asutust, millele on ülesandeks tehtud kõnealuse kava rakendamise eest vastutavate osakondade tegevuse järelevalve ja koordineerimine;

l) infosüsteemi, mis on sisse seatud selleks, et vastavalt artikli 15 lõike 2 punktile a määratud eksperdirühm saaks taudi likvideerimise kava tulemusi korrapäraselt läbi vaadata;

m) taudiseiremeetmeid, mis rakendatakse vähemalt 12 kuu möödudes määratletud nakkuspiirkonnas viimati kinnitatud sigade aafrika katku juhtumist uluksigadel; neid meetmeid kohaldatakse vähemalt 12 kuu jooksul ning need peavad hõlmama vähemalt punktide e, g ja h alusel juba rakendatud meetmed.

4. Komisjonile ja teistele liikmesriikidele antakse artiklis 23 osutatud komitees iga kuue kuu järel aruanne, mis käsitleb epidemioloogilist olukorda määratletud piirkonnas ning taudi likvideerimise kava tulemusi.

Artikli 23 lõikes 2 viidatud korras võidakse vastu võtta üksikasjalikumaid eeskirju teabe kohta, mida liikmesriikidel tuleb selles suhtes esitada.

*Artikkel 17*

**Meetmed sigade aafrika katku vektorilise leviku tõkestamiseks**

1. Kui majandis, kus sigade aafrika katku esinemine on kinnitust saanud, võib olla vektoreid või kahtlustatakse nende esinemist, tagab pädev asutus, et:

a) nakatunud ehitist ja selle ümbrust kontrollitakse vektorite suhtes füüsilise inspekteerimise teel ja vajaduse korral lõksude abil vastavalt III lisale;

b) kui vektorite esinemine saab kinnitust:

— tehakse asjakohased laboriuuringud, et kinnitada või välistada sigade aafrika katku esinemine vektoritel,

— seatakse majandis ja seda ümbritseval alal sisse muud seire-, kontrolli- ja tõrjemeetmed;

c) kui vektorite esinemine saab kinnitust, kuid nende tõrje on raskendatud, ei tohi kõnealuses majandis vähemalt kuus aastat pidada sigu ega vajaduse korral muid koduloomi.

2. Asjaomane liikmesriik esitab komisjonile ja teistele liikmesriikidele alalise veterinaarkomitee raames teavet lõike 1 rakendamise kohta.

3. Artikli 24 lõikes 2 viidatud korras võidakse vastu võtta muid meetmeid vektorite seireks ja tõrjeks ning sigade aafrika katku tõkestamiseks.

*Artikkel 18*

**Diagnostikamenetlused ja bioloogilise ohutuse nõuded**

1. Liikmesriigid tagavad, et:

a) diagnostikamenetlustes, proovide võtmisel ja laboriuuringutel sigade aafrika katku tuvastamiseks järgitakse diagnoosimisjuhendit;

▼B

b) igas liikmesriigis on riiklik labor, mis vastavalt IV lisale vastutab diagnostikastandardite ja -meetodite koordineerimise eest.

2. IV lisas osutatud riiklikud laborid peavad sidet ühenduse referentlaboriga, millele on osutatud V lisas. Sellel laboril on kõnealuses lisas sätestatud volitused ja kohustused, ilma et see piiraks nõukogu 26. juuni 1990. aasta otsuse 90/424/EMÜ (kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas), ([1]) eriti selle otsuse artikli 28 kohaldamist.

3. Selleks et tagada ühetaolised menetlused sigade aafrika katku diagnoosimiseks ning asjakohaseks diferentsiaaldiagnoosiks selle taudi eristamiseks sigade klassikalisest katkust, kiidetakse kahe kuu jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumiskuupäevast ja artikli 23 lõikes 2 viidatud korras heaks sigade aafrika katku diagnoosimisjuhend, millega nähakse ette vähemalt:

a) minimaalsed kvaliteedistandardid, millele peavad vastama sigade aafrika katku diagnoosivad laborid ning mida tuleb järgida proovide transportimisel;

b) kriteeriumid ja menetlused, mida tuleb järgida sigade aafrika katku esinemise kinnitamiseks või välistamiseks tehtaval kliinilisel läbivaatusel või lahkamisel;

c) kriteeriumid ja menetlused, mida tuleb järgida elussigadelt või sigade korjustelt proovide võtmisel sigade aafrika katku esinemise kinnitamiseks või välistamiseks laboriuuringute teel, sealhulgas proovivõtumeetodid seroloogiliseks või viroloogiliseks sõelumiseks käesolevas direktiivis sätestatud meetmete kohaldamise raames;

d) sigade aafrika katku diagnoosimiseks kasutatavad laborikatsed, sealhulgas kriteeriumid nende laborikatsete tulemuste hindamiseks;

e) laborimeetodid sigade aafrika katku viiruse isolaatide geneetiliseks tüpiseerimiseks.

4. Selleks et tagada asjakohased bioloogilise ohutuse tingimused loomade tervise kaitseks, tohib sigade aafrika katku viirust, selle genoomi ning antigeene ja vaktsiine käidelda või kasutada uuringute, diagnoosimise või valmistamise eesmärgil üksnes sellistes kohtades, ettevõtetes ja laborites, mis on saanud pädeva asutuse heakskiidu.

Heakskiidetud kohtade, ettevõtete ja laborite nimekiri saadetakse komisjonile enne 1. jaanuari 2004 ning selle järel tuleb seda pidevalt ajakohastada.

5. IV ja V lisa sätteid ning diagnoosimisjuhendit võidakse täiendada või muuta artikli 23 lõikes 2 viidatud korras.

*Artikkel 19*

**Sigade aafrika katku vaktsiinide kasutamine, valmistamine ja müük**

Liikmesriigid tagavad, et:

a) keelatakse sigade aafrika katku vaktsiinide kasutamine;

b) ühenduse territooriumil käideldakse, valmistatakse, säilitatakse, tarnitakse, levitatakse ja müüakse sigade aafrika katku vaktsiine ametliku järelevalve all.

Komisjon esitab nõukogule aruande, millega on vajaduse korral kaasas asjakohased ettepanekud käesoleva direktiivi ajakohastamiseks, et võtta arvesse sellise vaktsiini tootmiseks tehtavate teadus- ja tehniliste uuringute arengut.

([1]) EÜT L 224, 18.8.1990, lk 19. Otsust on viimati muudetud otsusega 2001/572/EÜ (EÜT L 203, 28.7.2001, lk 16).

▼B

*Artikkel 20*

**Ühenduse kontroll**

Komisjoni eksperdid võivad koostöös liikmesriikide pädevate asutustega teha kohapealset kontrolli, kui seda on vaja käesoleva direktiivi ühetaolise kohaldamise tagamiseks. Liikmesriik, mille territooriumil kontrolli tehakse, annab ekspertidele igakülgset abi nende ülesannete täitmiseks. Komisjon teatab liikmesriikidele kontrolli tulemustest.

Käesoleva artikli rakendamise eeskirjad ning eriti need eeskirjad, millega reguleeritakse siseriiklike asutustega tehtava koostöö korda, võetakse vastu artikli 23 lõikes 2 viidatud korras.

*Artikkel 21*

**Situatsioonplaanid**

1. Iga liikmesriik koostab situatsioonplaani, milles määratakse sigade aafrika katku puhkemise korral kohaldatavad siseriiklikud meetmed, võttes arvesse kohalikke tegureid, eriti näiteks sigade asustustihedust, mis võivad tõenäoliselt mõjutada sigade aafrika katku levikut.

Selle plaaniga tuleb võimaldada juurdepääs rajatistele, seadmetele, personalile ja kõikidele asjakohastele vahenditele, mida on vaja taudipuhangu kiireks ja tõhusaks likvideerimiseks.

2. Situatsioonplaani koostamise suhtes kohaldatavad kriteeriumid ja nõuded on sätestatud VI lisas.

Neid kriteeriume ja nõudeid võidakse artikli 23 lõikes 2 viidatud korras muuta ja täiendada, et võtta arvesse sigade aafrika katku erilaadi ning arvestada tauditõrjemeetmete arendamisel tehtud edusamme.

3. Komisjon vaatab kõnealused situatsioonplaanid läbi, et otsustada, kas need võimaldavad saavutada soovitud eesmärke, ning annab asjaomasele liikmesriigile soovitusi muudatusteks, mida võib olla vaja muu hulgas selleks, et tagada plaani kooskõla teiste liikmesriikide situatsioonplaanidega.

Kõnealused situatsioonplaanid, mida on vajaduse korral muudetud, kiidetakse heaks artikli 23 lõikes 2 viidatud korras.

Pärast seda võidakse neid situatsioonplaane artikli 23 lõikes 2 viidatud korras muuta või täiendada, et võtta arvesse olukorra muutusi. Igal juhul ajakohastavad liikmesriigid oma plaani iga viie aasta järel ning esitavad selle komisjonile heakskiidu saamiseks artikli 23 lõikes 2 viidatud korras.

*Artikkel 22*

**Tauditõrjekeskused ja eksperdirühmad**

1. Liikmesriigid tagavad, et sigade aafrika katku puhkemise korral on võimalik viivitamata luua täiesti tegevusvõimeline riiklik tauditõrjekeskus.

2. Riiklik tauditõrjekeskus juhib ja jälgib lõikes 3 osutatud kohalike tauditõrjekeskuste tegevust. Riikliku tauditõrjekeskuse vastutusalasse kuulub muu hulgas:

a) vajalike tõrjemeetmete määratlemine;

b) tagamine, et kohalikud tauditõrjekeskused eespool osutatud meetmeid kohe ja tõhusalt rakendavad;

c) personali ja muude ressursside suunamine kohalikesse tauditõrjekeskustesse;

▼B

d) teabe andmine komisjonile, teistele liikmesriikidele, riigi veterinaarorganisatsioonidele, riigiasutustele ning põllumajandus- ja kaubandusasutustele;

e) side diagnostikalaboritega;

f) side ajakirjanduse ja muu meediaga;

g) side politseisasutustega, et tagada õiguslikud erimeetmed.

3. Liikmesriigid tagavad, et sigade aafrika katku puhkemise korral on võimalik viivitamata luua täiesti tegevusvõimelised kohalikud tauditõrjekeskused.

4. Teatavaid riikliku tauditõrjekeskuse funktsioone võidakse siiski delegeerida kohalikule tauditõrjekeskusele, mis tegutseb direktiivi 64/432/EMÜ ([1]) artikli 2 lõike 2 punktis p sätestatud haldustasandil või muul tasandil, kui see ei ohusta riikliku tauditõrjekeskuse eesmärke.

5. Liikmesriigid loovad alaliselt tegutseva eksperdirühma, mis hakkab säilitama asjatundlikkust, et abistada pädevat asutust taudiks ettevalmistatuse tagamisel.

Taudi puhkemise korral abistab eksperdirühm pädevat asutust vähemalt:

a) epidemioloogilise küsitluse korraldamisel;

b) proovide võtmisel, uuringute tegemisel ja laboriuuringutulemuste tõlgendamisel;

c) tauditõrjemeetmete sisseseadmisel.

6. Liikmesriigid tagavad, et riiklikul ja kohalikel tauditõrjekeskustel ning eksperdirühmal on personal, vahendid ja seadmed, sealhulgas vajalikud sidesüsteemid, ning selge ja tõhus käsuliin ja juhtimine, et tagada käesoleva direktiiviga ette nähtud tauditõrjemeetmete kohene rakendamine.

Üksikasjad seoses riikliku ja kohalike tauditõrjekeskuste ning eksperdirühma personali, vahendite, seadmete, käsuliini ja juhtimisega määratakse kindlaks situatsioonplaanides, millele on osutatud artiklis 21.

7. Artikli 23 lõikega 2 ette nähtud korras võidakse kehtestada üksikasjalikumaid kriteeriume ja nõudeid riiklike tauditõrjekeskuste ja kohalike tauditõrjekeskuste ning eksperdirühmade ülesannete ja kohustuste suhtes.

*Artikkel 23*

**Tavaline regulatiivkomitee menetlus**

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikega 6 ette nähtud tähtajaks määratakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 24*

**Kiirendatud regulatiivkomitee menetlus**

1. Komisjoni abistab komitee.

([1]) Nõukogu 26. juuni 1964. aasta direktiiv ühendusesisest veise- ja seakaubandust mõjutavate loomatervishoiuprobleemide kohta (EÜT 121, 29.7.1964, lk 1977) (eriväljaande I seeria (1963–1964) lk 164). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 535/2002 (EÜT L 80, 23.3.2002, lk 22).

▼B

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikega 6 ette nähtud tähtajaks määratakse 15 päeva.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

*Artikkel 25*

**Direktiivi 92/119/EMÜ I lisa muutmine**

Direktiivi 92/119/EMÜ I lisas asendatakse sõnad “Tescheni haigus” sõnadega “sigade aafrika katk”.

*Artikkel 26*

**Rakendusmeetmed**

1. Käesoleva direktiivi I–VI lisa muudetakse artikli 23 lõikes 2 sätestatud korras.

2. Üksikasjalikumaid eeskirju, mida on vaja käesoleva direktiivi rakendamiseks, võidakse vastu võtta artikli 23 lõikes 2 sätestatud korras või kui epidemioloogiline olukord seda nõuab, artikli 24 lõikes 2 sätestatud korras.

*Artikkel 27*

**Üleminekusätted**

Kuni käesoleva direktiivi kohaldamiseni võidakse artikli 23 lõikes 2 sätestatud korras vastu võtta üleminekusätteid sigade aafrika katku tõrje kohta.

*Artikkel 28*

**Siseriiklikku õigusesse ülevõtmine**

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 30. juunil 2003. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates 1. juulist 2003.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

*Artikkel 29*

**Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

*Artikkel 30*

**Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B

*I LISA*

**Taudist teatamine ning üksikasjalikum epidemioloogiline teave, mida liikmesriigil tuleb esitada sigade aafrika katku esinemise kinnituse korral**

1. Alates sellest, kui on kinnitust saanud esmase taudipunkti olemasolu, esmane taudijuhtum uluksigadel või taudijuhtum tapamajas või transpordivahendis, peab asjaomane liikmesriik 24 tunni jooksul vastavalt nõukogu direktiivi 82/894/EMÜ artiklile 5 sisse seatud loomahaigustest teatamise süsteemi kaudu teatama:

   a) saatmiskuupäeva;

   b) saatmise kellaaja;

   c) liikmesriigi nime;

   d) haiguse nimetuse;

   e) taudipunkti või juhtumi numbri;

   f) kuupäeva, mil kahtlustati sigade aafrika katku esinemist;

   g) taudi esinemise kinnituse kuupäeva;

   h) kinnitamiseks kasutatud meetodid;

   i) selle, kas taudi esinemine on saanud kinnitust uluksigade või majandis, tapamajas või transpordivahendis olevate sigade suhtes;

   j) geograafilise koha, kus sigade aafrika katku taudipunkti olemasolu või juhtum on kinnitust saanud;

   k) kohaldatavad tauditõrjemeetmed.

2. Kui tegu on esmase taudipunktiga või esmase taudijuhtumiga uluksigadel, tapamajas või transpordivahendis, peab asjaomane liikmesriik lisaks punktis 1 osutatud andmetele edastama järgmise teabe:

   a) taudile vastuvõtlike sigade arv taudipunktis, tapamajas või transpordivahendis;

   b) iga seakategooria surnud sigade arv majandis, tapamajas või transpordivahendis;

   c) iga seakategooria kohta: taudist tingitud haigestumus ning nende sigade arv, millel on kinnitust saanud sigade aafrika katku esinemine;

   d) taudipunktis, tapamajas või transpordivahendis surmatud sigade arv;

   e) ümbertöötatud korjuste arv;

   f) taudipunkti korral selle kaugus lähimast seakasvatusmajandist;

   g) kui sigade aafrika katku esinemine on saanud kinnitust tapamajas või transpordivahendis: nakatunud sigade või korjuste päritolumajandi või -majandite asukoht.

3. Kui tegu on teiseste taudipunktidega, tuleb punktides 1 ja 2 osutatud teave edastada nõukogu direktiivi 82/894/EMÜ artiklis 4 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Asjaomane liikmesriik tagab, et võimalikult peatselt pärast teavet, mida tuleb vastavalt punktidele 1, 2 ja 3 anda seoses sigade aafrika katku taudipunkti või juhtumiga majandis, tapamajas või transpordivahendis, esitatakse komisjonile ja teistele liikmesriikidele kirjalik aruanne, mis sisaldab vähemalt:

   a) kuupäeva, mil majandis, tapamajas või transpordivahendis olnud sead surmati ning nende korjused ümber töötati;

   b) sigade surmamisel võetud proovide suhtes tehtud uuringute tulemusi;

   c) artikli 6 lõikega 1 ette nähtud erandi kohaldamise korral: surmatud ja ümber töötatud sigade arvu ning hiljem tapetavate sigade arvu ja nende tapmiseks ette nähtud tähtaega;

   d) teavet taudi võimaliku päritolu kohta või kui see on tuvastatud, teavet taudi päritolu kohta;

   e) teavet tõrjesüsteemi kohta, mis on sisse seatud tagamaks, et artiklitega 10 ja 11 ette nähtud meetmeid loomade liikumise suhtes tõhusalt rakendatakse;

▼B

f) kui on tegu esmase taudipunktiga või sigade aafrika katku juhtumiga tapamajas või transpordivahendis: teavet taudipunktis esineva või taudijuhtumi põhjustanud viiruse geneetilise tüübi kohta;

g) kui sigu on surmatud kokkupuutes olnud majandis või majandis, kus on sigade aafrika katku viirusega nakatumises kahtlustatavaid sigu, järgmist teavet:

— iga majandi kohta iga kategooria sigade surmamise kuupäev ning surmatud sigade arv,

— epidemioloogiline seos sigade aafrika katku taudipunkti või juhtumi ning iga kokkupuutes olnud majandi vahel või igas kahtlusaluses majandis sigade aafrika katku kahtluse põhjused,

— majandis olevatelt sigadelt võetud proovide suhtes tehtud laboriuuringute tulemused ning nende sigade surmamise aeg.

Kui kokkupuutes olnud majandis olevaid sigu ei ole surmatud, tuleb esitada sellise otsuse põhjused.

▼B

*II LISA*

**Puhastamise, desinfitseerimise ja insektitsiididega töötlemise põhimõtted ja kord**

1. Üldpõhimõtted ja -kord:

   a) puhastus- ja desinfitseerimistoimingud ning vajaduse korral võetavad närilise- ja putukatõrjemeetmed tuleb läbi viia, kasutades ametlikult lubatud tooteid ametliku järelevalve all ja vastavalt riikliku veterinaararsti juhistele;

   b) kasutatavad desinfitseerimisvahendid ja nende kontsentratsioonid peavad olema pädeva asutuse poolt ametlikult heaks kiidetud, et tagada sigade aafrika katku viiruse hävitamine;

   c) desinfitseerimisvahendite tõhusust tuleb enne kasutamist kontrollida, sest teatavate desinfitseerimisvahendite tõhusus võib pikaajalise hoidmise tulemusel nõrgeneda;

   d) desinfitseerimisvahendite ja insektitsiidide ning desinfitseerimis- ja desinsekteerimismenetluste valikul tuleb arvestada töödeldavate pindade, sõidukite ja objektide laadi;

   e) rasvatustamis- ja desinfitseerimisvahendite ning insektitsiidide kasutamise tingimustega tuleb tagada, et nende tõhusus ei ole nõrgenenud. Eriti tuleb kinni pidada tootja antud tehnilistest parameetritest nagu rõhk, miinimumtemperatuur ja nõutav kokkupuuteaeg;

   f) hoolimata sellest, millist desinfitseerimisvahendit kasutatakse, tuleb kohaldada järgmisi üldisi nõudeid:

      — allapanu ja aluspõhu ning väljaheitematerjali põhjalik immutamine desinfitseerimisvahendiga,

      — maapinna, põrandate, kaldteede ja seinte pesemine ja desinfitseerimine hoolika harjamise ja küürimise teel pärast seadmete ja sisseseade eemaldamist või võimaluse korral lahtivõtmist, et vältida puhastus- ja desinfitseerimistoimingute mõju nõrgenemist,

      — seejärel põhjalikum töötlemine desinfitseerimisvahendiga minimaalse kokkupuuteaja jooksul, nagu on ette nähtud tootja soovitustes,

      — puhastustoiminguteks kasutatud vesi tuleb hävitada selliselt, et välditakse igasugust viiruse levimise ohtu ja järgides riikliku veterinaararsti antud juhiseid;

   g) kui pesemiseks kasutatakse rõhu all olevaid vedelikke, tuleb vältida eelnevalt puhastatud osade uuesti saastumist;

   h) tõenäoliselt saastunud seadmed, sisseaseade, esemed või boksid tuleb pesta, desinfitseerida või hävitada;

   i) pärast desinfitseerimismenetlust tuleb vältida uuesti saastumist;

   j) käesoleva direktiivi raames nõutavad puhastus-, desinfitseerimis- ja desinsekteerimistoimingud tuleb dokumenteerida majandis või sõidukite registris ning kui nõutakse ametlikku tunnustust, tõendab seda riiklik veterinaararst.

2. Erisätted nakatunud majandite puhastamise ja desinfitseerimise kohta:

   a) esialgne puhastamine ja desinfitseerimine:

      — loomade surmamise ajal tuleb võtta kõik vajalikud meetmed, et vältida või minimeerida sigade aafrika katku levimise ohtu. See hõlmab muu hulgas ajutiste desinfitseerimisseadmete ülespanekut, kaitserõivastust, dušše, kasutatud seadmete, instrumentide ja rajatiste dekontamineerimist ning õhutusvõrgu voolutoite peatamist,

      — surmatud loomade korjuseid tuleb pritsida desinfitseerimisvahendiga,

      — kui korjused tuleb ümbertöötamiseks majandist välja viia, tuleb selleks kasutada kaetud ja lekkekindlaid konteinereid,

      — niipea kui sigade korjused on ümbertöötamiseks majandist välja viidud, tuleb majandi neid osi, kus kõnealuseid loomi majutati, ning surmamise, tapmise või lahkamise käigus saastunud muude ehitiste, õuede jms osi pritsida desinfitseerimisvahendiga, mis on heaks kiidetud vastavalt artiklile 12,

▼B

— koed ja veri, mis võivad olla jäänud tapmise või lahkamise ajast või suurem saaste ehitistes, õuedes, tarberiistadel jms tuleb hoolikalt kokku koguda ja koos korjustega ümber töötada,

— kasutatav desinfitseerimisvahend peab jääma töödeldavale pinnale vähemalt 24 tunniks;

b) lõplik puhastamine ja desinfitseerimine:

— sõnnik ja kasutatud allapanu tuleb eemaldada ja seda tuleb töödelda vastavalt punkti 3 alapunktile a,

— kõikidelt pindadelt tuleb eemaldada rasv ja mustus, töödeldes neid pindu rasvatustamisvahendiga ja pestes veega,

— pärast veega pesemist pritsitakse pindu uuesti desinfitseerimisvahendiga,

— seitsme päeva möödudes tuleb pindu töödelda rasvatustamisvahendiga, loputada veega, pritsida desinfitseerimisvahendiga ja seejärel uuesti veega loputada.

3. Saastunud allapanu, sõnniku ja läga desinfitseerimine:

a) sõnnik ja kasutatud allapanu tuleb kokku kuhjata, kuumutada, neid tuleb pritsida desinfitseerimisvahendiga ning jätta 42 päevaks seisma või hävitada põletamise või matmise teel;

b) läga tuleb jätta seisma vähemalt 60 päevaks pärast nakatunud materjali viimast lisamist, välja arvatud juhul, kui pädev asutus on lubanud lühendatud hoiuperioodi läga suhtes, mida on tegelikult töödeldud vastavalt riikliku veterinaararsti juhistele nii, et viiruse hävimine on tagatud.

4. Erandina punktidest 1 ja 2 võib pädev asutus vabaõhu-seakasvatusmajandite suhtes siiski kehtestada puhastamise ja desinfitseerimise erikorra, võttes arvesse majandi liiki ja ilmastikuolusid.

▼B

*III LISA*

**Vektoriotsingu juhised**

1. Vektoreid tuleb otsida ruumidest, kus sead elavad ja magavad ning neid ruume ümbritsevalt alalt.

   Üldiselt võib vektoreid leida vanadest ehitistest varjulistest kohtadest, kus on soodsad temperatuuri- ja niiskustingimused.

   Parimaid tulemusi annavad otsingud hiliskevadel, suvel ja varasügisel, sest vektorid on kõige aktiivsemad nendel aegadel.

2. Kasutada tuleks kahte meetodit:

   a) vektorite otsing mullast, liivast või tolmust, mis on harja või muu asjakohase tööriista abil kogutud kivide vahelt (kividest ehitatud pindade korral) või pragudest ja lõhedest seintes katusekivide alt või pinnasest. Muld ja liiv tuleks vastavalt vajadusele läbi sõeluda. Noorte vastsete otsimisel võib olla kasulik suurendusklaas;

   b) vektorite otsing $CO_2$-lõksude abil. Lõksud tuleb paigutada mitmeks tunniks, eelistatavalt ööseks, sigade sulgudesse ning igal juhul varjulistesse kohtadesse, mis on päevavalgusest eemal. Lõksud peaksid olema konstrueeritud selliselt, et vektorid satuksid $CO_2$ allikale piisavalt ligidale, nii et neil on võimatu pöörduda tagasi oma keskkonda.

▼B

*IV LISA*

**Sigade aafrika katku riiklike laborite nimekiri ja kohustused**

▼M1

1. Sigade aafrika katkuga tegelevad riiklikud referentlaborid on järgmised:

| | |
|---|---|
| AT | AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit GmbH — Institut für veterinärmedizinische Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for Health and Consumer Protection-Institute for veterinary investigations Mödling)<br>Robert Koch-Gasse 17<br>A-2340 Mödling<br>Tel.: +43 (0) 505 55-38112<br>Fax: +43 (0) 505 55-38108<br>E-mail: vetmed.moedling@ages.at |
| BE | CODA — CERVA — VAR<br>Veterinary and Agrochemical Research Centre<br>Groeselenberg 99<br>B-1180 Brussels |
| ▼M2 BG | Национален диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт “Проф. д-р Георги Павлов”<br>Национална референтна лаборатория “Класическа и африканска чума свине”<br>бул. “Пенчо Славейков” 15<br>София 1606<br>(National Diagnostic Veterinary Research Institute “Prof. Dr. Georgi Pavlov”<br>National Reference Laboratory for Classical Swine Fever and African Swine Fever<br>15, Pencho Slaveykov Blvd.<br>1606 Sofia) |
| ▼M1 CY | State Veterinary Laboratory<br>Veterinary Services<br>1417 Athalassa<br>Nicosia |
| ▼M3 CZ | Státní veterinární ústav Jihlava<br>Rantířovská 93<br>586 05 Jihlava<br>Website: http://www.svujihlava.cz<br>Tel.: (420) 567 14 31 11<br>Fax: (420) 567 14 32 62<br>E-mail: info@svujihlava.cz |
| DE | Friedrich-Loeffler-Institut<br>Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit<br>Boddenblick 5a<br>17493 Greifswald — Insel Riems<br>Tel. (49-38351) 7-0<br>Fax (49-38351) 7-219<br>E-Mail: poststelle@fli.bund.de |
| DK | National Veterinary Institute, Technical University of Denmark<br>Lindholm<br>DK-4771 Kalvehave |

▼M1

| | |
|---|---|
| EE | Veterinaar- ja Toidulaboratoorium<br>Kreutzwaldi 30, 51006 Tartu, Estonia<br>Tel.: +372 7 386 100<br>Faks: + 372 7 386 102<br>E-post: info@vetlab.ee |
| ES | Centro de Investigación en Sanidad Animal INIA-CISA<br>Carretera de Algete-El Casar, km 8,<br>Valdeolmos E-28130 (Madrid)<br>Tel.: +34 916 202 216/202 300<br>Fax: +34 916 202 247<br>E-mail: arias@inia.es |
| FI | Finnish Food Safety Authority<br>Animal Diseases and Food Safety Research<br>Mustialankatu 3<br>FI-00790 Helsinki, Finland<br>E-mail: info@evira.fi<br>Tel.: +358 20 772 003 (exchange)<br>Fax: +358 20 772 4350 |
| FR | Laboratoire d'études et de recherches avicoles, porcines et piscicoles<br>AFSSA site de Ploufragan/Brest —<br>LERAPP<br>BP 53<br>22 440 Ploufragan |
| GB | Institute for Animal Health<br>Pirbright Laboratory<br>Ash Road<br>Pirbright, Woking<br>Surrey GU12 6DG<br>E-mail: pirbright.reception@bbsrc.ac.uk |
| GR | Centre of Athens Veterinary Institutes<br>25 Neapoleos Street,<br>GR-153 10 Agia Paraskevi Attiki<br>Tel.: 2106010903 |
| ▼M3 HU | Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság<br>Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate<br>Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2.<br>Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2.<br>Tel.: +36 1 460-6300<br>Fax: +36 1 252-5177<br>E-mail: titkarsag@oai.hu |
| ▼M1 IE | Virology Division<br>Central Veterinary Research Laboratory<br>Department of Agriculture and Food Laboratories<br>Backweston Campus<br>Stacumny Lane<br>Celbridge<br>Co. Kildare |
| IT | Centro di Referenza Nazionale per le Malattie da Pestivirus e da Asfivirus c/o Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Umbria e delle Marche,<br>Via G. Salvemini n. 1,<br>06126 Perugia |
| LT | National Veterinary Laboratory<br>(Nacionalinė veterinarijos laboratorija)<br>J. Kairiūkščio 10<br>LT-08409 Vilnius |

▼M1

| | |
|---|---|
| LU | CODA — CERVA — VAR<br>Veterinary and Agrochemical Research Centre<br>Groeselenberg 99<br>B-1180 Brussels |
| LV | — |
| MT | Institute for Animal Health<br>Pirbright Laboratory<br>Ash Road<br>Pirbright, Woking<br>Surrey GU24 ONF, UK<br>E-mail: pirbright.reception@bbsrc.ac.uk |
| NL | Centraal Instituut voor DierziekteControle<br>CIDC-Lelystad<br>Hoofdvestiging: Houtribweg 39<br>Nevenvestiging: Edelhertweg 15<br>Postbus 2004<br>8203 AA Lelystad |
| PL | Laboratory Departement of Swine Diseases<br>Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy<br>Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy<br>Tel.: +48.81.886 30 51<br>Fax: +48.81.886 25 95<br>E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl<br>Laboratory Departament of Pathology<br>Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy<br>Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy<br>Tel.: +48.81.886 30 51<br>Fax: +48.81.886 25 95<br>E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl |
| PT | Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV)<br>Estrada de Benfica, 701<br>PT-1549-011 Lisboa |

▼M2

| | |
|---|---|
| RO | Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală<br>Strada Dr. Staicovici nr. 63, sector 5<br>codul 050557, București |

▼M1

| | |
|---|---|
| SE | Statens Veterinärmedicinska Anstalt<br>Department of Virology<br>SE-751 89 Uppsala<br>Tel (46-18) 674000<br>Fax (46-18) 674467 |
| SI | Univerza v Ljubljani<br>Veterinarska fakulteta<br>Nacionalni veterinarski inštitut<br>Gerbičeva 60,<br>SI-1000 Ljubljana |
| SK | Štátny veterinárny ústav,<br>Pod dráhami 918,<br>960 86 Zvolen |

▼B

2. Sigade aafrika katku riiklikud laborid vastutavad selle eest, et igas liikmesriigis tehakse laboriuuringuid sigade aafrika katku tuvastamiseks ning viiruse isolaatide geneetilise tüübi määramiseks vastavalt diagnoosimisjuhendile. Selleks võivad nad sõlmida erikokkuleppeid ühenduse referentlaboriga või teiste riiklike laboritega.

3. Iga liikmesriigi sigade aafrika katku riiklik labor vastutab selle liikmesriigi igas sigade aafrika katku diagnostikalaboris kasutatavate standardite ja diagnostikameetodite koordineerimise eest. Sel eesmärgil:

   a) võivad nad laboritele tarnida diagnostikareaktiive;

▼B

b) kontrollivad nad kõikide selles liikmesriigis kasutatavate diagnostikareaktiivide kvaliteeti;

c) korraldavad nad korrapäraste vaheaegade järel võrdluskatseid;

d) säilitavad nad sigade aafrika katku viiruse isolaate, mis on saadud selles liikmesriigis kinnitatud taudijuhtumitel ja taudipunktides.

▼B

*V LISA*

**Sigade aafrika katku suhtes määratud ühenduse referentlabor**

1. Ühenduse referentlabor sigade aafrika katku jaoks onCentro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Hispaania.

2. Sigade aafrika katku suhtes määratud ühenduse referentlaboril on järgmised funktsioonid ja kohustused:

   a) kooskõlastada komisjoniga konsulteerides meetodeid, mida liikmesriigid kasutavad sigade aafrika katku diagnoosimiseks, eriti:

      — säilitada ja tarnida diagnoosimisel kasutatavaid rakukultuure,

      — tüpiseerida, säilitada ja tarnida sigade aafrika katku viirusetüvesid seroloogiliste testide ja antiseerumite valmistamise jaoks,

      — tarnida riiklikele laboritele standardseerumeid, ühendseerumeid ja muid võrdlusreaktiive, et standardida igas liikmesriigis kasutatavad katsed ja reaktiivid,

      — moodustada ja hoida sigade aafrika katku viirusetüvede kogu,

      — korrapäraselt organiseerida diagnostikamenetluste võrdluskatseid ühenduse tasandil,

      — koguda ja kõrvutada andmeid ja teavet ühenduses kasutatavate diagnostikameetodite ja tehtud katsete tulemuste kohta,

      — iseloomustada sigade aafrika katku viiruse isolaate parimatel teadaolevatel meetoditel, et võimaldada paremat arusaamist sigade aafrika katku episotoloogiast,

      — olla kursis sigade aafrika katku järelevalve, episotoloogia ja profülaktika arenguga kogu maailmas,

      — säilitada asjatundlikkust sigade aafrika katku põhjustava viiruse ning teiste asjassepuutuvate viiruste suhtes, et võimaldada kiiret diferentsiaaldiagnoosi;

   b) teha vajalikke ettevalmistusi laboridiagnostika ekspertide õppeks ja täiendõppeks, pidades silmas diagnostikamenetluste ühtlustamist;

   c) hoida ühenduses tekkida võivate hädaolukordade jaoks saadaval väljaõppinud personali;

   d) teha uuringuid ning võimaluse korral koordineerida uuringuid sigade aafrika katku tõrje täiustamiseks;

   e) koostada tehnilisi protokolle seoses sigade aafrika katku vastu kasutatavate desinfitseerimisvahendite tõhususkontrolli menetlustega.

3. Sigade klassikalise katku suhtes määratud ühenduse referentlabor ja sigade aafrika katku suhtes määratud ühenduse referentlabor korraldavad oma tegevuse selliselt, et tagada nende kahe haiguse diagnoosimiseks ühenduse tasandil korraldatavate võrdlustestide asjakohane koordineerimine.

▼B

*VI LISA*

**Kriteeriumid ja nõuded situatsioonplaanide suhtes**

Liikmesriikidel tuleb tagada, et situatsioonplaanid vastavad vähemalt järgmistele kriteeriumidele ja nõuetele:

a) tuleb tagada, et on olemas situatsioonplaanide rakendamiseks vajalikud õiguslikud volitused, mis võimaldavad kiire ja tõhusa likvideerimisprogrammi läbiviimist;

b) tuleb tagada juurdepääs erakorralistele fondidele, eelarvevahenditele ja rahalistele allikatele, millega saab hõlmata sigade aafrika katku epideemilise puhangu vastu võitlemise kõik aspektid;

c) tuleb sisse seada käsuliin, millega tagatakse, et epideemia puhkemise korral episootia suhtes rakendatav otsustamismenetlus on kiire ja tõhus. Vajaduse korral tuleb see käsuliin allutada otsuseid tegevale keskküksusele, mis vastutab taudivastase võitluse kõikide strateegiate juhtimise eest. Veterinaarteenistuste direktor peab olema selle üksuse liige ja tagama side otsuseid tegeva keskküksuse ja artikliga 22 ette nähtud riikliku tauditõrjekeskuse vahel;

d) programmi kiiruse ja tõhususe tagamiseks tuleb kättesaadavaks teha asjakohased ressursid, sealhulgas laboripersonal, varustus ja infrastruktuur;

e) tuleb ette näha juhiste käsiraamat. Selles tuleb täielikult, praktiliselt ja üksikasjalikult kirjeldada kõiki menetlusi, juhiseid ja meetmeid, mida kasutatakse sigade aafrika katku puhkemise korral;

f) personal peab korrapäraselt osalema:

   i) väljaõppes sigade aafrika katku kliiniliste tunnuste, epidemioloogiliste küsitluste ja kõnealuse taudi tõrje suhtes;

   ii) vähemalt kaks korda aastas korraldatavates õppehäiretes;

   iii) sidemeetoditega seotud väljaõppes, et korraldada riigiasutustele, talupidajatele ja veterinaararstidele suunatud teabekampaaniaid seoses epideemiapuhanguga.